

אמור (213)

כחוש ודל, היתקבל לרצון, היפעל פעולתו? ואנו תלויים
בחסדיו יתברך, החיים והבריאות, הפרנסה, והמשפחה.
מי ירשה לעצמו חלילה שלא לשאת חן בעיניו!
ספר "מעייני השבוע"

כדי ללמדנו שתורה שבעל פה היא העיקר

וספרתם לכם ממקרת השבת (כג.טו)

בפירוש של פסוק זה נחלקו, כידוע, הצדוקים ופרושים:
הצדוקים שאינם מאמינים בתורה שבעל פה טעו לסבור
כי **"ממקרת השבת"**, כוונת התורה למחרת שבת
בראשית, אבל הפרושים קבלו את דרשת חז"ל
ש**"ממקרת השבת"**, כוונת ממחרת יום טוב ראשון של
פסח. והנה, ההשלכה המעשית של מחלוקת זו היא:
מתי יחול חג השבועות, שלשיטת הצדוקים יחול תמיד
למחרת יום השבת, שבעה שבועות לאחר תחילת ספירת
העומר, שאף היה מתחילה לדעתם יום השבת. מעתה
יש לתמוה: מדוע כתבה התורה **"ממקרת השבת"**, ובכך
נתנה מקום לטעותם של הצדוקים, ולא כתבה במפורש:
"וספרתם ממחרת יום ראשון של פסח". יש לומר:
שבועות הוא זמן תורתני, ולכן סתמה התורה ולא
פירשה מתי הוא **"ממקרת השבת"**, והשאירה מקום
לחז"ל לדרוש בו את דרשתם, כדי ללמדנו שתורה
שבעל פה עיקר, ולהוציא מלבם של צדוקים.

ספר "ושלל לא יחסר" בשם הרב צבי פסח פראנק

בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ בְּעָרֶב (כג. לב)

רמז נפלא בטעמי המקרא על פסוק זה כתב בספר **"שפתי
גבריאלי"**. טעמי הנגינה על המילים **"בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ"**,
הוא מהפך פשטא. י"ל שמרמז למה שאמרו חז"ל (ברכות
ל:): וכי בתשעה מתענים וכו', אלא לומר לך כל האוכל
ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי
ועשירי. א"כ אתיא הדרוש ומוציא לגמרי מפשרו של
מקרא, דבפסוק כתוב שצריך להתענות ובאמת מצוה
לאכול, וזה הרמז **מהפך פשטא**, כלומר שהפשט הוא
להיפך שאין להתענות אלא אדרבה לאכול ולשתות.

ספר "להתעורר באהבתך"

שתי תקנות, אחת כנגד השניה

ושמחתם לפני ה' אלהיכם שבעת ימים (כג. מ)

ושמחתם לפני ה' שבעת ימים ולא בגבולות שבעת ימים
(ילקו"ש). שנינו (סוכה מא.): בראשונה היה לולב ניטל
במקדש שבעה ימים, ובמדינה יום אחד, משחרב בית
המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא לולב ניטל
במדינה שבעה, זכר למקדש ושיהא יום הנף כולו אסור.
מה קשורים שני הדינים הללו, נטילת לולב במדינה זכר
למקדש ושיום הנף כולו אסור? יש לומר: רבן יוחנן בן

ולא יחללו את קדשי בני ישראל (כב.טו)

חטאת ששחטה לשם חולין כשרה, קדשים מחללים
קדשים ואין חולין מחללין קדשים (גמרא זבחים ג.)
אם אנשי חולין, חוטאים, מבזים ומחללים את כבוד
הקדושים של העם, אין בכך משום פגיעה גדולה, לפי
שאין כל ערך לחילול שלהם. אבל אם צדיקים וגדולי
תורה מבזים ומחללים איש את כבוד רעהו, אז הרי זה
חילול קודש אמיתי והוא מראה חילול השם.

ספר "מעייני של תורה"

מנחה העומר "לרצונכם", ללא כפייה

והניף את העמר לפני ה' לרצונכם (כג. יא)

אמרו חז"ל: **"לרצונכם"**, אין כופים את הציבור על כרחו.
שונה מנחת העומר משאר הקרבנות, בכל הקרבנות
נאמר: **"יקריב אתו לרצונו"** (ליעל א. יא), ואמרו חז"ל (ר"ה
ו:): תניא: **"יקריב אתו"**, מלמד שכופין אותו, יכול בעל
כרחו, תלמוד לומר **"לרצונו"**, הא כיצד? כופין אותו עד
שיאמר רוצה אני. ידועים דברי הרמב"ם (הלכות גרושין
פ"ב ה"כ) בבאור המושג 'כופין אותו עד שיאמר רוצה
אני', שמאחר שהוא רוצה להיות מישראל רוצה הוא
לעשות כל המצוות ולהתרחק מן העבירות ויצרו הוא
שתקפו, וכיון שהוכה עד שתשש יצרו ואמר רוצה אני,
כבר גרש לרצונו ע"כ. אמנם כל זה בשאר הקרבנות.
אבל מנחת העומר צריכה להיות מתקרבת **"לרצונכם"**,
ברצון מלא, ללא כפייה, כי העומר ענינו שהאדם ירגיש
שהכל מאת הקב"ה, הוא אמנם חורש, זורע, טוחן, מרקד
וכו', אבל באמת אין הוא עושה כלום, הכל ממנו יתברך.
להרגשה זאת אי אפשר להגיע מתוך כפייה, לכן הקרבת
העומר צריכה להעשות **"לרצונכם"**

ספר "יחי ראובן"

ואיש פי יקריב זבח...תמים יהיה לרצון... פל אשר בו מום

לא תקריבו. (כב. יט. כ)

יש כאן הזהרה שלא להביא קרבן בעל מום, יתר על כן,
גם אם אין בו מום, וכשר הוא להקרבה, יש לבחור את
המעולה והנאה, ולא הדל והכחוש אלא המיוחד
שבעדרו. ולא עוד, אלא שאף אם שחט כבר בהמה
כחושה לקרבן, מותר לו ומצוה עליו להביא בהמה
בריא ונאה יותר. ומדוע חובה עלינו לדעת דינים אלו?
לא רק משום שהתורה היא ללומדה אנו צריכים, ולא
משום שמהרה יבנה בית המקדש וישובו הקרבנות. אלא
גם משום שהתפילות, במקום קרבנות הן. ומי שמרשה
לעצמו לאחר לתפילה, ומדלג על מזמורים פה ושם,
האין תפילתו בעלת מום, חסרת אברים? ומי שמתפלל
בפיזור נפש ודעת, בלא כוונה ובלא לב, האין זה קרבן

הלכה: תספורת התינוקות (חאלאקה)

מנהג חסידים ואנשי מעשה שלא לספר שיער בניהם הקטנים עד שיהיו בני שלוש שנים, ואז מספרים ראשיהם ומשאירים להם פאות, בכך מחנכים אותם למצוה זו. יש שכתבו שלא להקדים התספורת ואפילו קשה לילד עם שערות גדולות, ולא לאחר אחר גיל שלוש. אם הילד יהיה בגיל שלוש ביום שאין מסתפרים בו (שבת, חג, ר"ח) יספרו לאחר אותו יום. יש מקומות שנהגו לספר את הבנים בגיל ד' או ה' שנים. ויש שלא הקפידו כלל לספרם בגיל מסויים. ומספרים בניהם אף בהיותם קטנים מאוד. *ספר "בין פסח לשבועות"*

פתגם: להיות מפורסם זה לעמוד תמיד במבחן: או שאתה מצליח בגדול או שאתה נופל בגדול.

ספר "שמחלה"

חקירה: שבועה, חיובה בבית דין

חיוב שבועה בא כדי שהנשבע יאמר את האמת (בירור), או חיוב נפרד (הנהגה). הגר"ש שקאפ ב"ב יט ד"ה וכו', הגר"ט קמב, פרי משה שבועות ממון א-א) *ספר "קובץ יסודות וחקירות"*

סיפור: מפני הנימוס

הרב ר' יחיאל מאלכסנדר חלה ונפל למשכב, נכנס אצלו בעל ה"אבני נזר" לקיים מצות ביקור חולים, כשהגיעה שעתו לאכול, ציווה רבי יחיאל על כל הנוכחים לצאת מתדרו. תמא בעל האבני נזר ושאל? מה ראה רבינו להוציא כל הנוכחים? חייך רבי יחיאל ואמר: הנה בליל בשבת קודש כל אדם מישראל שמח לקראת המלאכים המלווים אותו ואומר להם: בואכם לשלום. בכל זאת הוא מוסיף מיד ואומר: צאתכם לשלום, שכן אפילו מלאכים אומרים להם לפני הסעודה: במחילה מכבודכם, המתינו לי מעט בחוץ עד שאסיים סעודתי. *ספר "חד וחלק" חלק א' (דף קעז)*

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, מורים משה בן מרי מרים מאיר בן גבי זווירה, ששא בנימין בין קארין מרים ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה, שמחה ג'וזת בת אליו, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, פייגא אולגה בת ברנה, רבקה בת ליוה, ריש'רד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, יעקב בן אסתר, דוד בן מרים, יעל בת כמנוה, חנה בת ציפורה, מאיר בן ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, רפואה שלימה ולידה קלה לרבקה בת שרה. זרע של קיימא לחניאל בן מלכה ורות אורליה שמחה בת מרים. זיווג הגון לאלודי רחל מלכה בת חשמה. לעילוי נשמת: ג'ניט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלה. יוסף בן מייכה.

זכאי אמר שצריך לעשות זכר למקדש. באו יהודים טובים ואמרו לו: אם נצרך אתה לעשות זכר למקדש, אות הוא כי הולכים לגלות של אלפים שנה, ונעכרה רוחם. אמר להם: יום הנף כולו אסור, כי במהרה יבנה בית המקדש ואז יאמרו: שנה שעברה אכלנו בט"ז בכוקר, וגם עכשיו נאכל כבר בכוקר, ובאמת כשיבנה בית המקדש יהיה מותר לאכול רק אחרי הקרבת קרבן העומר. לכן יום הנף כולו אסור כדי שלא נבוא להיכשל ולאכול מהתבואה החדשה לפני הקרבת קרבן העומר. היו אלו, אפוא שתי תקנות, אחת כנגד השניה. אחת זכר למקדש, ואחת כי במהרה יבנה בית המקדש.

ספר "ומתוק האור"

לְמַעַן יִדְעוּ דֹרְתֵיכֶם פִּי בְּסֻפּוֹת הַוְּשִׁבְתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (כג.)

ענני הכבוד (רש"י). אם מצות סוכה היא זכר לענני הכבוד שהקיפו את ישראל בעת צאתם ממצרים לבל יכס שרב ושמש, מפני מה נצטוו ישראל במצות סוכה דוקא בחודש תשרי ולא בחודש ניסן, מועד צאתם מארץ מצרים? ביאר החידושי הרי"ם: הנה בטעמה של המצוה נאמר "לְמַעַן יִדְעוּ דֹרְתֵיכֶם פִּי בְּסֻפּוֹת הַוְּשִׁבְתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל". במצוה סוכה, אפוא, דרושה דעת. אכן, כל ימות השנה מרובים החטאים אצל האדם. ושנינו: אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות (סוטה ג). נמצא, שבכל השנה נחשב האדם לחסר דעה, ושוב אינו ראוי לקיים מצות סוכה כהלכה, שהרי חסר לו את למען ידעו. אימתי נהיה האדם בר דעת, לאחר שנטהר ונתכפר מחטאיו בראש השנה וביום הכיפורים, על כן, זוהי העת הראויה לקיום מצות סוכה.

רב רובין זצ"ל בספרו "טללי אורות"

ממריבה עם הזולת ועד "מברך" את "השם"

וַיֵּצֵא בֶן אִשָּׁה יִשְׂרָאֵלִית... וַיִּנְצְוּ בַּמַּחְנֶה... וַיִּקַּב בֶּן הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית (כד. י"א)

צריך להבין, לשם מה מציינת התורה שאותו אדם יצא ורב במחנה, הלא בהלימוד מפרשת זו הוא שבירך את השם ופסקו את דינו למיתה, לשם מה עלינו לדעת שהם רבו קודם לכן? יש לומר: התורה באה לרמז לנו, מה היו הסיבה והשורש של חטאו והתדרדרותו הנוראה שברך את השי"ת. הסיבה היתה שעורר מריבות עם חבריו ואם היה מלמד את עצמו להתאפק ולוותר ולא לריב עם חברו לא היה מתגלגל במדרון נורא זה של ויקוב את השם. שורש הדברים, המתקוטט עם בן ישראל הנושא עליו צלם אלוקים, הרי מבזה מלכו של עולם כמו אדם שירוק על תמונתו של המלך. אם כך זהו שורש חטאו, שאם לא מכבד צלם אלוקים יתדרדר עד שעלול להגיע למה שהגיע. ומדה טובה מרובה המכבד את זולתו איש ישראל, הרי זה כאילו מכבד את המקום ית"ש, על זה נאמר (שמואל א.ב) "כי מכבדי אכבד".

ספר "לתתך עליון"

